

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ

Кафедра бухгалтерського обліку, аудиту та статистики

ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Робоча навчальна програма

Київ – 2011

УДК 65.052я723
ББК 339.9.657(075.32)

*Обговорено і схвалено на засіданні
кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та статистики
(Протокол № 41 від 20 червня 2011 р.)*

Укладач:

Ромашко О.М. – ст. викладач

Аналіз банківської діяльності: Навчально-методичні матеріали// Укл. О.М. Ромашко. – К.: Національна академія управління, 2011. – 36 с.

Вивчаючи дисципліну “Облік зовнішньоекономічної діяльності”, студент повинен мати знання з таких дисциплін як “Бухгалтерський облік”, “Фінансовий облік - 1”, “Фінансовий облік – 2” , “Управлінський облік”, “Теорія економічного аналізу”, “Зовнішньоекономічна діяльність”, “Економіка підприємства”.

УДК 65.052я723
ББК 339.9.657(075.32)

© Оригінал-макет,
"Національної академії управління", 2011

ЗМІСТ

МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	3
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН	5
ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ПО ТЕМАХ	6
РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ	8
ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ	10
РЕГЛАМЕНТ ВИКЛАДАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	13
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	16
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	23
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ	26
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ПО ВИКОНАННЮ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ СТУДЕНТАМИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	28
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ	31
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	34

МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

В Україні з розвитком ринкової економіки розширюються економічні зв'язки з іншими державами світу, що спричиняє подальшому розвитку зовнішньоекономічної діяльності. На сьогоднішній день зовнішньоекономічна діяльність є саме тим перспективним варіантом господарювання, що має можливості гармонійно поєднувати інтереси держави в досягненні політичної і економічної незалежності з інтересами підприємств у максимізації прибутку та у відповідному її перерозподілі.

Мета дисципліни “Облік зовнішньоекономічної діяльності” – набуття студентами вмінь і навичок організації та ведення бухгалтерського обліку господарської діяльності, пов'язаної із зовнішньоекономічною діяльністю, засвоєння студентами теоретичних знань, ознайомитися з основними нормативними актами, інструктивними документами з питань бухгалтерського обліку основних зовнішньоторговельних та інших операцій.

Одним із основних завдань бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності є забезпечення керівництва підприємства та інших користувачів достатньою та правдивою інформацією, необхідною для прийняття рішень.

Вивчаючи дисципліну “Облік зовнішньоекономічної діяльності”, студент повинен мати знання з таких дисциплін як “Бухгалтерський облік”, “Фінансовий облік - 1”, “Фінансовий облік – 2” , “Управлінський облік”, “Теорія економічного аналізу”, “Зовнішньоекономічна діяльність”, “Економіка підприємства”.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет, суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 2. Організація обліку зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.

Тема 3. Значення, зміст, структура зовнішньоекономічного контракту. Відображення договірних відносин в системі бухгалтерського обліку.

Тема 4. Облік валютних та розрахункових операцій.

Тема 5. Облік експортних операцій.

Тема 6. Облік імпорتنих операцій.

Тема 7. Облік бартерних (товарообмінних операцій)

Тема 8. Облік операцій з давальницькою сировиною.

Тема 9. Облік консигнаційних та комісійних операцій.

Тема 10. Особливості обліку міжнародних операцій фінансово-інвестиційної діяльності.

Тема 11. Облік інвестицій в іноземній валюті.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. ПРЕДМЕТ, СУБ'ЄКТИ ТА ОБ'ЄКТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Предмет курсу. Принципи ведення зовнішньоекономічної діяльності. Види міжнародних операцій підприємств. Об'єкти та суб'єкти обліку. Нормативно-правове регулювання обліку міжнародних операцій в Україні. Контроль за здійсненням міжнародної діяльності.

Тема 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Реєстрація в митних органах. Побудова бухгалтерського обліку міжнародної діяльності. Особливості побудови плану рахунків міжнародної діяльності. Порядок відкриття рахунків в іноземній валюті. Монетарні та немонетарні статті.

Тема 3. ЗНАЧЕННЯ, ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО КОНТРАКТУ. ВІДОБРАЖЕННЯ ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Міжнародні контракти та відображення їх інформації в бухгалтерському обліку. Порядок реєстрації міжнародних контрактів. Правила "ІНКОТЕРМС" та їх застосування при підписанні договору. Вплив умов, визначених правилами "ІНКОТЕРМС" на відображення зовнішньоекономічних операцій в бухгалтерському обліку.

Тема 4. ОБЛІК ВАЛЮТНИХ ТА РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Організація обліку валютних коштів. Особливості операцій з готівкою в іноземній валюті. Облік операцій на рахунку в іноземній валюті. Облік операцій придбання іноземної валюти. Облік операцій продажу іноземної валюти. Облік коштів, виданих в підзвіт в іноземній валюті. Особливості розрахункових операцій міжнародної діяльності. Види та форми розрахунків. Курсові різниці, їх відображення в обліку.

Тема 5. ОБЛІК ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Сутність та види експортних операцій. Облік експортних операцій, пов'язаних з товарами, купленими для експорту. Облік наявності та руху товарів. Облік затрат по експорту товарів. Облік доходів по експорту товарів та визначення фінансових результатів по експорту товарів. Облік експортних операцій, пов'язаних з продукцією власного виробництва. Облік визначення фактичної собівартості наданих послуг та виконаних робіт по експортним угодам. Облік доходів та визначення фінансових результатів по наданим послугам та виконаним роботам. Облік експортних операцій на умовах авансових платежів.

Тема 6. ОБЛІК ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Сутність та види імпорتنих операцій. Облік імпорتنих операцій по завезенню товарно-матеріальних цінностей. Облік наявності та руху імпорتنих товарно-матеріальних цінностей. Облік затрат по імпортним операціям. Визначення фактичної собівартості імпортованих товарно-матеріальних цінностей. Облік імпорту робіт та послуг. Облік розрахунків по імпортним операціям.

Тема 7. ОБЛІК БАРТЕРНИХ (ТОВАРООБМІННИХ) ОПЕРАЦІЙ

Сутність та види товарообмінних бартерних операцій. Терміни розрахунків за бартерними угодами. Облік товарів, відвантажених для товарообміну. Облік товарів, одержаних в порядку товарообміну.

Тема 8. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З ДАВАЛЬНИЦЬКОЮ СИРОВИНОЮ

Сутність операцій з давальницькою сировиною. Обліку операцій з давальницькою сировиною. Види та порядок розрахунків за переробку давальницької сировини. Порядок визначення витрат, доходів та фінансових результатів з давальницькою сировиною.

Тема 9. ОБЛІК КОНСИГНАЦІЙНИХ ТА КОМІСІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ

Поняття комісійних та консигнаційних операцій. Облік експортних операцій на умовах консигнації (комісії). Облік імпорتنих операцій на умовах консигнації (комісії). Облік реекспортних операцій. Облік реімпорتنих операцій.

Тема 10. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Міжнародні кредитні операції. Види та форми міжнародних кредитів. Облік короткострокових та довгострокових кредитів. Облік процентів, нарахованих за користування кредитом. Особливості окремих видів кредитування міжнародних операцій.

Тема 11. ОБЛІК ІНВЕСТИЦІЙ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ

Порядок, форми та умови здійснення інвестиційної діяльності в Україні. Порядок створення підприємства з іноземними інвестиціями. Особливості формування статутного фонду (капіталу) підприємств з іноземними інвестиціями. Облік формування статутного фонду за рахунок внесків засновників. Особливості обліку фінансових результатів та розподілу прибутку. Інвестиції за межі України.

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА РОЗДІЛАМИ І ТЕМАМИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Розділи і теми курсу	Кількість годин			
	Разом	Лекцій	Практичних (семінарських) занять	Самостійної роботи студентів
Тема 1. Предмет, суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності	5	1	1	3
Тема 2. Організація обліку зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві	5	1	1	3
Тема 3. Значення. Зміст, структура зовнішньоекономічного контракту. Відображення договірних відносин в системі бухгалтерського обліку	4	2	1	1
Тема 4. Облік валютних та розрахункових операцій	10	2	2	6
Тема 5. Облік експортних операцій.	10	2	2	6
Тема 6. Облік імпорتنих операцій	10	2	2	6
Тема 7. Облік бартерних (товарообмінних) операцій	10	2	2	6
Тема 8. Облік операцій з давальницькою сировиною	10	2	2	6
Тема 9. Облік консигнаційних та комісійних операцій	6	2	1	3
Тема 10. Особливості обліку міжнародних операцій фінансово-інвестиційної діяльності	6	2	1	3
Тема 11. Облік інвестицій в іноземній валюті	5	2	1	2
РАЗОМ:	81	20	16	35

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА РОЗДІЛАМИ І ТЕМАМИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Розділи і теми курсу	Кількість годин			
	Разом	Лекцій	Індивідуальних занять	Самостійної роботи студентів
Тема 1. Предмет, суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності	5	1	1	3
Тема 2. організація обліку зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві	5	1	1	3
Тема 3. Значення. Зміст, структура зовнішньоекономічного контракту. Відображення договірних відносин в системі бухгалтерського обліку	4		1	3
Тема 4. Облік валютних та розрахункових операцій	10	1	2	7
Тема 5. Облік експортних операцій.	10	1	2	7
Тема 6. Облік імпорتنих операцій	10	1	2	7
Тема 7. Облік бартерних (товарообмінних) операцій	10	1	2	7
Тема 8. Облік операцій з давальницькою сировиною	10	1	2	7
Тема 9. Облік консигнаційних та комісійних операцій	6	1	1	4
Тема 10. Особливості обліку міжнародних операцій фінансово-інвестиційної діяльності	6	1	1	4
Тема 11. Облік інвестицій в іноземній валюті	5	1	1	4
РАЗОМ:	81	10	16	55

ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ

Лекція 1. Предмет, суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності

1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності та предмет курсу.
2. Принципи ведення зовнішньоекономічної діяльності.
3. Види зовнішньоекономічної діяльності.
4. Об'єкти та суб'єкти обліку.
5. Нормативно-правове регулювання обліку міжнародних операцій в Україні.

Література: 1;2;5;6;7;8;9;10;11;12;13;14;15;16;17;18;19;34;36;39;40;49.

Лекція 2. Організація обліку зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві

1. Порядок реєстрації суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
2. Реєстрація в митних органах.
3. Побудова бухгалтерського обліку міжнародної діяльності.
4. Особливості побудови плану рахунків міжнародної діяльності.
5. Порядок відкриття рахунків в іноземній валюті.

Література: 1;2;3;5;6;7;8;9;10;11;12;13;14;15;16;17;18;19;30;34;36;39;40;49.

Лекція 3. Значення, зміст та структура зовнішньоекономічного контракту. Відображення договірних відносин в системі бухгалтерського обліку

1. Сутність міжнародні контракти та порядок їх реєстрації.
2. Правила "ІНКОТЕРМС" та їх застосування при підписанні договору.
3. Вплив умов, визначених правилами "ІНКОТЕРМС" на відображення зовнішньоекономічних операцій в бухгалтерському обліку.

Література: 1;2;3;5;6;7;8;9;10;11;12;20;21; 28;30;34;36;39;40;49

Лекція 4. Облік валютних та розрахункових операцій

1. Організація обліку валютних коштів.
2. Облік операцій на рахунках в іноземній валюті.
3. Облік операцій придбання іноземної валюти.
4. Облік операцій продажу іноземної валюти.
5. Облік касових операцій з іноземною валютою.
6. Облік коштів, виданих в підзвіт в іноземній валюті.
7. Особливості розрахункових операцій міжнародної

Література: 1;2;3;5;6;7;8;9;10;11;12;20;21; 28;30;34;36;39;40;49

Лекція 5. Облік експортних операцій

1. Сутність та види експортних операцій.
2. Особливості обліку експортних операцій.
3. Облік затрат по експорту товарів.
4. Облік доходів по експорту товарів та визначення фінансових результатів по експорту товарів.
5. Облік експортних операцій, пов'язаних з реалізацією продукції власного виробництва.
6. Облік експортних операцій, пов'язаних з наданням послуг та виконанням робіт.
7. Облік експортних операцій на умовах авансових платежів.

Література: 1;2;3;5;6;7;8;9;10;11;12;18;20;21;8;30;31;33;34;36; 39;40;49

Лекція 6. Облік імпорتنих операцій

1. Сутність та види імпорتنих операцій.
2. Облік імпорتنих операцій по завезенню товарно-матеріальних цінностей.
3. Облік затрат по імпортним операціям. Визначення фактичної собівартості імпортованих товарно-матеріальних цінностей.
4. Облік імпорту робіт та послуг.
5. Облік розрахунків по імпортним операціям.

Література: 1;2;3;5;6;7;8;9;10;11;12;18;20;21;28;30;31;33;34;36;39; 40;49

Лекція 7. Облік бартерних (товарообмінних) операцій

1. Сутність та види товарообмінних бартерних операцій.
2. Облік товарів, відвантажених для товарообміну.
3. Облік товарів одержаних в порядку товарообміну.
4. Порядок розрахунків за бартерними операціями.

Література: 1;2;3;5;6;7;8;9;10;11;12;18;20;21;28;30;31;33; 34;36;39;40;49

Лекція 8. Облік операцій з давальницькою сировиною

1. Сутність операцій з давальницькою сировиною.
2. Облік операцій з давальницькою сировиною.
3. Види та порядок розрахунків за переробку давальницької сировини.
4. Порядок визначення витрат, доходів та фінансових результатів з давальницькою сировиною.

Література: 1;11;12;18;20;21; 28;30;31;36;39;40;49

Лекція 9. Облік консигнаційних та комісійних операцій.

1. Поняття комісійних та консигнаційних операцій.
2. Облік експортних операцій на умовах консигнації (комісії).
3. Облік імпорتنих операцій на умовах консигнації (комісії).
4. Облік реекспортних та реімпорتنих операцій.

Література: 1;3;6;9;11;12;15;18;20;21;23; 28;30;31;33;36;39;40;49

Лекція 10. Особливості обліку міжнародних операцій фінансово-інвестиційної діяльності

1. Види міжнародні кредитні операції, форми міжнародних кредитів.
2. Облік короткострокових та довгострокових кредитів.
3. Облік процентів, нарахованих за користування кредитом.
4. Особливості окремих видів кредитування міжнародних операцій

Література:2;3;4;6;10;12;13;18;20;21;23; 28;30;31;33;36;39;40;49

Лекція 11. Облік інвестицій в іноземній валюті

1. Порядок, умови та форми здійснення інвестицій в іноземній валюті.
2. Порядок створення підприємства з іноземними інвестиціями.
3. Особливості формування статутного фонду (капіталу) підприємств з іноземними інвестиціями.
4. Особливості обліку фінансових результатів та розподілу прибутку.

Література:2;3;4;6;10;12;13;18;20;21;23; 28;30;31;33;36;39;40;49

РЕГЛАМЕНТ ВИКЛАДАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Оцінювання знань студентів здійснюється у відповідності до шкали, яка застосовується у ВНЗ „Національна академія управління”(див.табл.1).

Таблиця 1.

Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка у формі заліку	Оцінка за шкалою ECTS
90 - 100	5 (відмінно)	зараховано	A
80 – 89	4 (добре)	зараховано	B
70 – 79	4 (добре)	зараховано	C
60 – 69	3 (задовільно)	зараховано	D
35 – 59	3 (задовільно)	зараховано	E
21 – 34	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання	FX
0 – 20	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ВИВЧЕННЯ КУРСУ ТА ЇХ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок, встановлений відповідним наказом ректора НАУ, передбачає можливість диференційованого підходу до формування 100 - бальної оцінки з окремих дисциплін, що об'єктивно обумовлено специфікою їх викладання. Викладання основних питань згідно темам модулів та опанування їх студентами денної форми навчання включають такі складові: 1) лекції; 2) семінарські заняття; 3) тестові завдання; 4) розрахункові завдання; 5) документальне оформлення первинних документів

Лекції та семінарські заняття проводяться за загальноакадемічними правилами в аудиторний час за розкладом. **Відвідування лекцій та семінарів є обов'язковим**, що контролюється викладачами та куратором курсу, які по завершенню семестру оцінюють дану складову максимально 10 балами. Якщо студент з **будь-яких обставин** мав пропуски, його оцінки розраховуються за простою пропорцією, виходячи із сумарної кількості лекцій та семінарських занять. Так, якщо під час семестру було 20 годин лекційних занять і 16 годин семінарських\практичних занять (разом 36 години), а студент відвідав 8 годин лекційних занять і 8 годин семінарських\практичних занять (разом – 16), то його оцінка відвідування складає 5 балів.

Другою складовою комплексної оцінки студента є його **активність на семінарських заняттях**, під час яких впродовж семестру він може отримати максимально 60 балів. Результати роботи кожного студента (виступи, доповнення, коментарі, участь у дискусії, грамотно поставлені запитання тощо) визначаються викладачем на семінарах індивідуально. Тобто після будь-якого заняття кожен студент має в журналі оцінку від 0 до, наприклад, 10 балів за вдалий виступ.

Виходячи з конкретних обставин, ці показники можуть коригуватися викладачем. Оцінки у 0, 5, 10 балів передбачають наступне:

✓ **відмінному рівню (10 балів)** відповідає правильна і вичерпна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав всебічне системне знання програмного матеріалу; засвоєння основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачене програмами дисциплін; уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ;

✓ **задовільному рівню (5 балів)** відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене запитання, в якій студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел;

✓ **незадовільному рівню (0 балів)** відповідає неправильна або неповна відповідь на запитання, в якій студент продемонстрував значні прогалини у знаннях з основного програмного матеріалу; ухилився від аргументувань; показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури чи взагалі нічого не відповів.

Враховуючи обмежену кількість аудиторних семінарських занять, наявність певної заздалегідь визначеної кількості балів у студента за кожний модуль не є обов'язковим. Активність визначається тільки по завершенню семестру. Водночас, крім виступів, число яких об'єктивно лімітоване питаннями планів семінарських занять, за нормальної практики кожен може накопичувати бали за рахунок всіх інших форм активності на семінарах.

Третьою складовою семестрової комплексної оцінки є **тестові та розрахункові завдання**, які проводяться по протягом семестру, і сумарна оцінка за які може становити від 0 до 30 балів. Переведення оцінок за п'ятибальною шкалою у загальну сумарну оцінку за тестами відбувається наступним чином: отримання протягом семестру середньої оцінки від 0 до 2,5 балів – 0 балів за шкалою ECTS; від 2,6 до 4 балів – 5 балів за шкалою ECTS; від 4 до 5 балів – 10 балів за шкалою ECTS. Оцінки за системою ECTS визначаються пропорційно до кількості його відповідей протягом 16 годин практичних занять.

Четвертий елемент поточної оцінки знань студента – виконання 2-х контрольних робіт, максимальна оцінка за кожну з яких становить 20 балів. Перша контрольна робота (10 тестових вправ і теоретичні питання) завдання проводиться після вивчення першого навчального модуля, друга (в формі тестових випробувань та розрахункових вправ) – після вивчення другого навчального модуля.

П'ятий елемент (вибірковий) загальної оцінки становлять результати, отримані за **оформлення документів** з тематики дисципліни, які дають максимально 10 балів. Таким чином, комплексна оцінка поточної успішності студентів розраховується як сума вищезгаданих складових, і її максимальна величина потенційно дорівнює 100 балам, а саме:

1. Відвідування лекцій та семінарів	- 10
2. Активність на семінарах	- 20
3. Тестові та розрахункові завдання	- 30
4. Модульний контроль	- 40 (2 по 20)
5. Документальне оформлення операцій	- 10
Разом:	100

Залік з дисципліни “Облік зовнішньоекономічної діяльності ” не є обов’язковою формою контролю поточної успішності студентів і проводиться *виключно в межах залікової сесії* в процесі підсумкового оцінювання знань студентів з дисципліни.

Залік проводиться за завданнями, складеними в повній відповідності з програмою дисципліни, які доводяться до студентів на початку навчального року. Проводиться потоком в письмовій формі за розкладом, що доводиться до студентів за місяць до початку екзаменаційної сесії. До заліку допускаються всі студенти незалежно від кількості балів за результатами проміжних контрольних заходів.

Тривалість заліку – 1 (одна) астрономічна година.

Залік проводиться комісією, в склад якої входять лектор потоку, викладачі, що проводять заняття, співробітники кафедри, які необхідні для його організації.

Залікове завдання містить 4 вправи – 2 теоретичних і 2 розрахункових. Кожне завдання оцінюється окремо за такою шкалою: **10; 5; 0 балів**. Результати залікового випробування додаються до оцінки поточної успішності студентів і заносяться в відомість, перетворюючись на оцінки національної шкали за табл.1.

В разі неуспішної здачі заліку з дисципліни у формі ПМК студентам надається право пройти повторні випробування за індивідуальними завданнями, які складає викладач, що проводив лекційні заняття. Кількість повторних випробувань складає два рази. В тому разі, коли студент протягом вказаних вище термінів не склав ПМК з дисципліни (за виключенням тих випадків, які обумовлені об’єктивними обставинами – хвороба, наприклад), він протягом наступного року має пройти повторне навчання з курсу, виконавши всі умови, передбачені цим розділом.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Метою самостійної роботи студентів над курсом є більш глибоке вивчення дисципліни.

У процесі самостійної роботи студенти повинні вивчати лекційний матеріал, рекомендовані джерела, реферувати законодавчі і нормативні акти.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Тема 1. ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основне завдання:

1. З'ясувати основні задачі обліку міжнародної діяльності.
2. Сформулювати банк законодавчих та нормативних документів з обліку міжнародних операцій.
3. З'ясувати концептуальні облікові принципи в міжнародній практиці.
4. Засвоїти поняття та види валютних коштів.
5. Засвоїти економічний зміст та структурну побудову рахунків обліку валютних коштів та їх еквівалентів.
6. Засвоїти поняття валютного курсу та з'ясувати фактори, які впливають на його формування.
7. З'ясування загальної побудови обліку впливу змін валютних курсів у відповідності з вимогами чинного законодавства, П(С)БО 21 "Вплив зміни валютних курсів"

Тема 2. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ КОНТРАКТИ Й ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННІ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Основне завдання

1. З'ясувати роль та значення договору в ринкових умовах.
2. Засвоїти порядок використання даних договору в бухгалтерському обліку.
3. З'ясувати порядок реєстрації зовнішньоекономічного контракту Засвоїти поняття та види валютних коштів.

Додаткове завдання:

1. Скласти договір на поставку товарів

Тема 3. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З ЕКСПОРТУ

Обов'язкові завдання:

1. З'ясувати строки розрахунків по експортним операціям та відповідальність за невиконання цих строків.
2. З'ясувати методи боротьби з демпінгом.

3. З'ясувати шляхи захисту від непорядного партнера або впливу фінансових криз при експортних операціях.
4. Сформувати банк законодавчих та нормативних документів з питань експортних операцій.
5. З'ясувати строки розрахунків по експортним операціям та відповідальність за невиконання цих строків
6. Засвоїти облік експортних операцій в системі рахунків
7. З'ясувати та засвоїти види податків при експортних операціях та методику їх розрахунків.
8. Сформувати банк законодавчих та нормативних документів з питань експорту.

Додаткове завдання:

1. Зареєструвати в журналі реєстрації господарські операції.
2. Скласти необхідні розрахунки.
3. Відкрити рахунки бухгалтерського обліку, записати на них операції, визначити обороти по дебету і кредиту та залишок на кінець місяця.
4. Скласти оборотно-сальдову відомість.

Дані:

Залишки на 1 жовтня 200_ року:

- Грошові кошти на поточному рахунку в іноземній валюті – 10000 євро,
- Аванси оплачені іноземним постачальникам 5000 дол.США
- Основні засоби – 20000 грн.
- Аванси отримані від іноземних покупців – 5000 євро,
- Кредиторська заборгованість перед іноземними постачальниками 5000 євро
- Короткостроковий кредит в іноземній валюті 5000 дол.США
- Статутний капітал – 20000 грн.

Курси валют : 1 дол.США = 5 грн, 1 євро = 6 грн.

Господарські операції за місяць:

Іноземному покупцю була відвантажена готова продукція на суму авансу, що надійшов від іноземного покупця (суму визначити за даними початкового сальдо). При вивезенні продукції було нараховано мито за ставкою 15%, за митне оформлення – еквівалент 20 дол.США. Курс 1 дол..США =5.05, 1 євро = 6,02.

Тема 4. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ ІМПОРТУ

Обов'язкові завдання:

1. З'ясувати строки розрахунків по імпортним операціям та відповідальність за невиконання цих строків.
2. Сформувати банк законодавчих та нормативних документів з питань імпортних операцій.
3. З'ясувати строки розрахунків по імпортним операціям та відповідальність за невиконання цих строків
4. Засвоїти облік імпортних операцій в системі рахунків

5. З'ясувати та засвоїти види податків при імпорتنих операціях та методику їх розрахунків.
6. Вивчити порядок формування ціни експортних товарів.
7. З'ясувати особливості експорту продукції в межах державного контракту.
8. Засвоїти порядок формування вартості придбання імпортного майна.
9. З'ясувати особливості імпорту робіт, послуг, нематеріальних активів.
10. Засвоїти документальне оформлення та відображення в обліку недостач, або дефектів імпортованого майна.

Додаткове завдання:

1. Зареєструвати в журналі реєстрації господарські операції.
 - Скласти необхідні розрахунки.
 - Відкрити рахунки бухгалтерського обліку, записати на них операції, визначити обороти по дебету і кредиту та залишок на кінець місяця.
 - Скласти оборотно-сальдову відомість.

Дані:

Залишки на 1 жовтня 200_ року:

- Грошові кошти на поточному рахунку в іноземній валюті – 10000 євро,
 - Аванси оплачені іноземним постачальникам 5000 дол.США
 - Основні засоби – 20000 грн.
 - Аванси отримані від іноземних покупців – 5000 євро,
 - Кредиторська заборгованість перед іноземними постачальниками 5000 євро
 - Короткостроковий кредит в іноземній валюті 5000 дол.США
 - Статутний капітал – 20000 грн.
- Курси валют : 1 дол.США = 5 грн, 1 євро = 6 грн.

Господарські операції за місяць:

1. Від іноземного покупця надійшли товари по яким був сплачений аванс (суму визначити за даними сальдо на початок місяця). Підприємство нарахувало та сплатило з поточного рахунку в національній валюті: мито за ставкою 10%, за послуги по оформленню еквівалент 40 дол.США, ПДВ за ставкою 20%. Товари були оприбутковані на склад і визначена первісна вартість товарів. Курс 1 дол.США = 5.05, 1 євро = 6,0

Тема 5. ОБЛІК БАРТЕРНИХ ОПЕРАЦІЙ ТА ОПЕРАЦІЙ З ДАВАЛЬНИЦЬКОЮ СИРОВИНОЮ

Обов'язкові завдання:

1. З'ясувати основні принципи регулювання бартерних операцій в міжнародній діяльності
2. Засвоїти особливості договору на проведення бартерних операцій в міжнародній діяльності.
3. З'ясувати та засвоїти особливості розрахунку сум бартерних операцій.
4. З'ясувати та засвоїти документальне оформлення та відображення в обліку бартерних операцій.

5. З'ясувати поняття давальницької сировини та операцій з давальницькою сировиною в міжнародній діяльності.

6. З'ясувати та засвоїти документальне оформлення операцій пов'язаних з переробкою давальницької сировини та виготовленням з неї готової продукції.

7. З'ясувати та засвоїти відображення операцій з давальницькою сировиною в системі рахунків.

8. Сформувати банк законодавчих та нормативних документів з питань бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною в міжнародній діяльності.

Додаткове завдання:

1. Зареєструвати в журналі реєстрації господарські операції.

2. Скласти необхідні розрахунки.

Відкрити рахунки бухгалтерського обліку, записати на них операції, визначити обороти по дебету і кредиту та залишок на кінець місяця.

Скласти оборотно-сальдову відомість.

Визначити особливості розрахунків за переробку давальницької сировини.

Дані:

Залишки на 1 жовтня 200_року:

Грошові кошти на поточному рахунку в іноземній валюті – 10000 євро,

- Аванси оплачені іноземним постачальникам 5000 дол.США

- Основні засоби – 20000 грн.

- Аванси отримані від іноземних покупців – 5000 євро,

- Кредиторська заборгованість перед іноземними постачальниками 5000 євро

- Короткостроковий кредит в іноземній валюті 5000 дол.США

- Статутний капітал – 20000 грн.

Курси валют : 1 дол.США = 5 грн, 1 євро = 6 грн.

Господарські операції за операціями з давальницькою сировиною:

1. Підприємство України отримало давальницьку сировину від іноземного замовника, вартість якої 20000 дол.США. На суму платежів та податків було видано вексель, а саме: мита - 10%, ПДВ – 20%). Курс на дату ввезення 1 дол.США = 5.03. Контрактна вартість переробки 5000 дол.США. Витрати пов'язані з переробкою – заробітна плата – 4000 грн, відрахування на соціальне страхування – загальна ставка 40%, амортизація виробничого обладнання – 500 грн, інші витрати – 1000 грн. Іноземний замовник перерахував кошти за переробку, курс на дату зарахування коштів 1 дол.США = 5.05. Необхідно визначити номінал векселя, який буде надано митниці, розмір витрат, доходів та фінансовий результат від здійснення операції.

2. Іноземний замовник поставив для переробки давальницьку сировину на суму 25000 євро. На день митного оформлення курс НБУ за 1 євро 6,0. При ввезенні давальницької сировини український виконавець видав податковим органам простий вексель на суму ввізного мита за ставкою 5%, та ПДВ – 20%. Крім того було сплачено митний збір – 450 грн. За послуги переробки нерезидент ввіз сировину для розрахунків вартість якої 4000 євро. Собівартість послуг по переробці склала : заробітна плата 9000 грн, нарахування до органів соціального страхування – загальна ставка 40%, амортизація виробничого обладнання – 300 грн, На дату

відвантаження та підписання акту виконаних робіт курс НБУ 1 євро = 6,10, на дату оплати = 6.12.

3. Іноземний замовник поставив для переробки давальницьку сировину на суму 25000 євро. На день митного оформлення курс НБУ за 1 євро 6,0. При ввезенні давальницької сировини український виконавець видав податковим органам простий на суму ввізного мита за ставкою 5%, та ПДВ – 20%. Крім того було сплачено митний збір – 450 грн. За послуги переробки нерезидент передав виконавцю частину готової продукції вартість якої 4000 євро. Собівартість послуг по переробці складала : заробітна плата 9000 грн, нарахування до органів соціального страхування – загальна ставка 40%, амортизація виробничого обладнання – 300 грн, На дату відвантаження та підписання акту виконаних робіт курс НБУ 1 євро = 6,10, на дату оплати = 6.12.

Господарські операції за місяць за товарообмінними операціями:

1. Від іноземного покупця надійшли товари за товарообмінним договором на суму 50000 дол.США. Підприємство нарахувало та сплатило з поточного рахунку в національній валюті: мито за ставкою 10%, за послуги по оформленню еквівалент 40 дол.США, ПДВ за ставкою 20%. Товари були оприбутковані на склад і визначена первісна вартість товарів. Курс 1 дол..США =5.05, 1 євро = 6,0

2. В обмін іноземному покупцю була відвантажена готова продукція . Собівартість виготовленої продукції 200000 грн. При вивезенні за митне оформлення – еквівалент 20 дол.США. Курс 1 дол..США =5.05, 1 євро = 6,02. Було визначено фінансовий результат від бартерної операції.

Тема 6. ОБЛІК ІНВЕСТИЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ

Обов'язкові завдання:

1. Засвоїти порядок операцій з обліку інвестиційних операцій.
2. Ознайомитися з документальним оформленням інвестиційних операцій.
3. Засвоїти порядок ліцензування майнових інвестицій за кордон.
4. Засвоїти порядок ліцензування грошових інвестицій за кордон.

Додаткове завдання:

Сформувати банк законодавчих та нормативних документів з питань обліку та порядку ліцензування інвестиційних операцій.

Тема 7. ОБЛІК ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Обов'язкові завдання:

1. З'ясувати форми міжнародних розрахунків.
2. З'ясувати основні переваги та недоліки окремих форм міжнародних розрахунків.
3. Засвоїти порядок та облік операцій з продажу іноземної валюти.
4. Засвоїти порядок та облік операцій з придбання іноземної валюти.
5. Засвоїти порядок та облік операцій з видачі грошових коштів в іноземній валюті в підзвіт.

6. Порядок документального оформлення операцій з обліку грошових коштів в іноземній валюті, виданих в підзвіт.

7. Засвоїти порядок отримання та обліку кредитів в іноземній валюті, нарахування процентів за користування кредитами.

8. Сформувані банк законодавчих та нормативних документів з питань обліку валютно-фінансових операцій.

Додаткове завдання:

1. Зареєструвати в журналі реєстрації господарські операції.
2. Скласти необхідні розрахунки.
3. Відкрити рахунки бухгалтерського обліку, записати на них операції, визначити обороти по дебету і кредиту та залишок на кінець місяця.
4. Скласти оборотно-сальдову відомість.

Дані:

Залишки на 1 жовтня 200_ року:

- Грошові кошти на поточному рахунку в іноземній валюті – 10000 євро,
- Аванси оплачені іноземним постачальникам 5000 дол.США
- Основні засоби – 20000 грн.
- Аванси отримані від іноземних покупців – 5000 євро,
- Кредиторська заборгованість перед іноземними постачальниками 5000 євро
- Короткостроковий кредит в іноземній валюті 5000 дол.США
- Статутний капітал – 20000 грн.

Курси валют : 1 дол.США = 5 грн, 1 євро = 6 грн.

Господарські операції за місяць:

1. На поточний рахунок в іноземній валюті зараховано довгостроковий кредит в іноземній валюті в розмірі 20000 євро. Курс 1 євро = 6,10

2. Для розрахунків з іноземними постачальниками була придбана валюта (суму визначити за даними початкового сальдо). Курс МВБ – 1 євро 6.20, курс НБУ = 3.. Підприємство здійснило всі необхідні платежі, придбана валюта була зарахована на поточний рахунок в іноземній валюті.

4. З поточного рахунку в іноземній валюті були перераховані кошти: а) заборгованість іноземному постачальнику - ?, б) нараховані проценти за кредит - ?, б) аванс іноземному постачальнику в сумі 2000 євро. Курс на дату перерахування 1 дол.= 5,12, 1 євро = 6

5. По всіх операціях відображено курсові різниці.

Тема 8. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ. СУТНІСТЬ ОПЕРАЦІЙ З ФОРМУВАННЯ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ

Обов'язкові завдання:

1. Форми інвестицій.
2. Види підприємств з іноземними інвестиціями.
3. Порядок формування статутного капіталу різних форм підприємств.

4. Порядок надходження грошових коштів до статутного капіталу.
5. Порядок надходження майнових внесків до статутного капіталу.

Додаткове завдання:

- 1.Зареєструвати в журналі реєстрації господарські операції.
- 2.Скласти необхідні розрахунки.

Було зареєстроване підприємство з іноземними інвестиціями, статутний капітал якого складає 10000 дол.США. і 100% формується 2 іноземними засновниками, доля 1-го 40%, доля 2-го – 60%. Перший інвестор перерахував кошти в іноземній валюті на поточний рахунок в іноземній валюті, другий передав виробниче обладнання. При ввезенні було видано вексель на суму мита, нарахованого за ставкою 15%. Після введення в експлуатацію обладнання було погашено вексель. Курс іноземної валюти: згідно установчого договору 1 дол.США = 5 грн., на дату перерахування 1 дол.США = 5.05, на дату ввезення обладнання 1 дол.США = 5,06.

Сформувати банк законодавчих та нормативних документів з питань обліку та порядку ліцензування інвестиційних операцій.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Визначити, що виступає об'єктом в операціях з валютними цінностями:

1. заробітна плата
2. товари
3. іноземна валюта
4. цінні папери
5. грошові документи

2. Визначити, яка з приведених валютних статей не підлягає перерахунку на дату складання балансу:

1. заборгованість іноземних покупців в іноземній валюті
2. безготівкові валютні кошти на рахунку в банку
3. іноземні кошти в підзвіті
4. статутний капітал
5. позики в іноземній валюті

3. Визначити, яка з приведених валютних статей підлягає перерахунку на дату складання балансу:

1. автомобіль, придбаний за іноземну валюту
2. готівкові кошти в іноземній валюті
3. матеріали, придбані за іноземну валюту
4. статутний капітал
5. додатковий капітал

4. Визначити, що не відноситься до переліку дат, на які проводиться перерахунок коштів:

1. дата митного оформлення товарів на експорт
2. дата підписання документів про фактичне виконання робіт на експорт
3. дата видачі зі складу готової продукції на експорт
4. дата затвердження авансового звіту працівника за відрядженнями
5. дата зарахування коштів на рахунок в банку за випискою банку

5. Визначити, що не відноситься до об'єктів бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності:

1. розрахункові операції
2. кредитні операції
3. прийом працівників на роботу
4. валютні операції
5. товарно-матеріальні цінності

6. Визначити, як називається непрямий податок, яким оподатковуються високорентабельні і монопольні товари:

1. податок на додану вартість
2. митний збір
3. податок на доходи фізичних осіб
4. акцизний збір
5. мито

7. Визначити який з бухгалтерських записів є помилковий

Дебет рахунку

Кредит рахунку

7.1. 302 “Каса в іноземній валюті”

714 “дохід від курсової різниці”

7.2. 945 “Втрати від операційної курсової різниці”

31 “Рахунки в банку”

7.3. 945 “Втрати від операційної курсової різниці”

281 “Товари на складі”

7.4. 362 “Розрахунки з іноземними покупцями”

714 дохід від курсової різниці

8. Який з документів містить інформацію про наявність і рух грошових коштів на поточному рахунку в іноземній валюті в банку:

1. виписка банку
2. ордер банку
3. акредитив
4. платіжне доручення
5. заява про прийом коштів готівкою

9. Визначити, що відображає бухгалтерський запис Дебет 602 “Короткострокові кредити банків в іноземній валюті” кредит 714 “Дохід від операційної курсової різниці”

1. Надходження короткострокового кредиту банку
2. Погашення короткострокового кредиту банку
3. Відображена позитивна курсова різниця у зв'язку зі зміною курсу НБУ
4. Відображена від'ємна курсова різниця у зв'язку зі зміною курсу НБУ
5. Нарахування відсотків за кредит

10. Визначити, що відображає бухгалтерський запис Дебет 945 “Втрати від операційної курсової різниці” кредит 602 “Короткострокові кредити банків в іноземній валюті”

1. Надходження короткострокового кредиту банку
2. Погашення короткострокового кредиту банку
3. Відображена позитивна курсова різниця у зв'язку зі зміною курсу НБУ
4. Відображена від'ємна курсова різниця у зв'язку зі зміною курсу НБУ
5. Нарахування відсотків за кредит

11. Визначити, в якій сумі відображається в бухгалтерському обліку зарахована на рахунок в банку іноземна валюта, яка придбана на міжбанківському валютному ринку:

1. За курсом НБУ на дату придбання іноземної валюти
 - за курсом МВБ, за яким придбана іноземна валюта
 - за курсом МВБ, за яким придбана іноземна валюта, за вирахуванням комісійної винагороди банку
 - за курсом НБУ на дату зарахування коштів на рахунок підприємства
 - за курсом НБУ на дату придбання іноземної валюти за вирахуванням комісійної винагороди банку

12. Який з документів містить інформацію про mine оформлення вантажів:

1. виписка банку
2. вантажно-митна декларація
3. рахунок-фактура
4. платіжне доручення
5. заява про прийом коштів готівкою

13. Продовжити визначення:

1. Зовнішньоекономічна діяльність це -
2. Мито – це
3. Податок на додану вартість – це
4. Імпорт – це митний режим
5. Експорт – це митний режим
6. Реекспорт – це
7. Реімпорт – це
8. Курсова різниця – це
9. Монетарна стаття – це
10. Немонетарна стаття – це
11. Офіційний курс банку – це
12. Валютні цінності – це
13. Іноземна валюта – це
14. Валюта України – це
15. Вантажно-митна декларація – це

14. За даними бухгалтерського проведення:

- Розкрити зміст господарської операції та назвати первинний документ
- назвати об'єкти обліку, в яких відбулися зміни під впливом господарської операції
- назвати тип господарської операції та її вплив на підсумок балансу

1. д-т 302 к-т 312,
2. д-т 92 к-т 372,
3. д-т 152 к-т 46,
4. д-т 974 к-т 46,
5. д-т 951 к-т 684
6. д-т 334 к-т 312
7. д-т 945 к-т 602
8. д-т 281 к-т 632
9. д-т 632 к-т 371
10. д-т 152 к-т 632

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

У відповідності з навчальним планом підготовки фахівців за програмою “Облік і аудит” студенти стаціонарної форми навчання повинні виконати індивідуальну роботу однією із тем, що запропонована в даних робочих програмах. Результати індивідуального завдання мають бути викладені у формі реферату на базі опрацьованої літератури за обраним індивідуальним завданням. Обсяг письмової роботи обговорюється із викладачем.

Основою написання реферату є ретельне вивчення літератури джерел з даної тематики. Характерною ознакою реферату є досконале знання автором реферату друкованих праць – монографій, статей, підручників тощо. Для забезпечення ефективного виконання індивідуального завдання, вивчення програмного матеріалу керівник курсу надає необхідну методичну допомогу (вибір проблеми, що вивчається, складання плану, пошук літературних джерел, інформаційне забезпечення).

Матеріали підготовлюються студентами після завершення викладання лекційного матеріалу.

Номер питання для індивідуальної роботи студент вибирає за двома останніми цифрами номера своєї залікової книжки (див. таблицю)

№ завдання	1	2	3	4	5	30
Останні дві цифри залікової книжки	01	02	03	04	05	30
	31	32	33	34	35	60
	61	62	63	64	65	90
	91	92	93	94	95	

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ:

1. Основні задачі обліку зовнішньоекономічної діяльності.
2. Концептуальні облікові принципи зовнішньоекономічної діяльності в міжнародній практиці.
3. Роль та значення договору в ринкових умовах.
4. Порядок реєстрації зовнішньоекономічного контракту.
5. Поняття та види валютних коштів.
6. Валютний курс та фактори, які впливають на його формування.
7. Види валютних рахунків, які можуть відкриватися на території України та їх характеристика.
8. Порядок придбання валюти на території України.
9. Особливості обліку операцій торгівлі готівковою іноземною валютою в обмінних пунктах.
10. Складові механізми міжнародних розрахунків.
11. Поняття валютного ризику. Шляхи уникнення фінансових ризиків.
12. Види та форми кредитів, пов'язаних з зовнішньоекономічною діяльністю.
13. Облік короткострокових та довгострокових кредитів в системі рахунків.
14. Лізинг як форма кредитування зовнішньоекономічної діяльності. Його характеристика та види.
15. Практика реалізації лізингових операцій, функції та роль комерційних банків.

16. Факторинг, особливості та умови використання в міжнародних операціях. Види факторингових операцій.
17. Форфейтинг. Економічний зміст та практичне використання в зовнішньоекономічній діяльності.
18. Проектне фінансування. Можливості використання при кредитуванні зовнішньоекономічної діяльності.
19. Облік кредитних операцій в системі рахунків.
20. Види торговельно-посередницьких операцій.
21. Основні переваги та недоліки торгівлі через посередників.
22. Терміни розрахунків по експортно-імпортним операціям та відповідальність за виконання цих термінів.
23. Облік затрат по експорту робіт та послуг.
24. Облік експортно-імпортних операцій в системі рахунків.
25. Особливості імпорту робіт, послуг.
26. Облік затрат по імпорту робіт та послуг.
27. Основні принципи регулювання бартерних операцій в зовнішньоекономічній діяльності.
28. Поняття давальницької сировини та операцій з давальницькою сировиною в зовнішньоекономічній діяльності.
29. Документальне оформлення операцій, пов'язаних з переробкою давальницької сировини та виготовленням з неї готової продукції.
30. Оподаткування операцій з давальницькою сировиною.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Згідно з навчальним планом студенти виконують контрольну роботу.

Контрольна робота містить три питання, на які необхідно дати змістовні письмові відповіді. Допускається в якості додатків долучати до контрольної роботи заповнені первинні документи, бухгалтерські реєстри, звітність підприємств.

Номер варіанта контрольної роботи студент вибирає за початковою літерою свого прізвища:

Перша літера прізвища студента	Номер контрольного завдання
А,Б	1
В,Г	2
Д,Є,Ж	3
З,І,І, Й	4
К,Л,М,Н	5
О,П,Р,С,Т	6
У,Ф,Х,Ц,Ч,Ф	7
Ш,Щ,Ю,Я	8

Студент вказує номер залікової книжки на титульній сторінці контрольної роботи. У разі відсутності цих даних робота не зараховується, її повертають студенту без рецензування.

Необхідно:

1. Використовуючи дані, здійснити розрахунки.
2. Одержані результати відобразити на рахунках бухгалтерського обліку шляхом складання журналу реєстрації господарських операцій.
3. При відображенні господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку необхідно зазначити, на підставі яких первинних документів вони здійснені.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Мета виконання контрольної роботи – закріпити здобуті теоретичні знання і набути навичок практичної роботи бухгалтера.

Титульну сторінку контрольної роботи студент оформляє відповідно до методичних вказівок, розроблених у НАУ.

Далі наводиться текст завдання і результати його виконання з короткими поясненнями. У роботі необхідно виділити розділи, вказані у завданні.

Наприкінці текстової частини роботи студент ставить особистий підпис і дату закінчення написання роботи, після чого наводить список використаної літератури, оформлений згідно з загальноприйнятими вимогами, а саме: спочатку Конституція України, потім Закони України, постанови Верховної Ради України, Укази Президента України, постанови та розпорядження Уряду, нормативно-правові документи міністерств і відомств, інші джерела в алфавітному порядку..

Студент може написати роботу власноручно або надрукувати її. Контрольна робота може бути виконана в учнівському зошиті або на аркушах формату А4 (210 x

297 мм). Загальний обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 10 сторінок. На рецензування студент подає оригінал роботи.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

№	Зміст операції								
1	Зареєстровано статутний капітал підприємства з іноземними інвестиціями, курс 1 євро =11,00	15000	55000	30000	15000	25000	35000	55000	45000
2	На поточний рахунок в іноземній валюті надійшли внески засновників до статутного фонду, курс 1 євро=11,25	55000	25000	35000	15000	25000	35000	45000	45000
3	Відображена курсова різниця (суму визначити за опер.1, 2)								
4	На поточний рахунок в іноземній валюті надійшли кошти від іноземного покупця за відвантажену раніше продукцію, курс 1 євро=11.25	10000	20000	15000	14000	8000	12000	22000	18000
5	Перераховано з поточного рахунку в іноземній валюті валюта для продажу на міжбанківській валютній біржі у розмірі 50% (суми визначити)								
6	На поточний рахунок в національній валюті зараховані кошти від продажу іноземної валюти, проданої за курсом 1 євро =11,30 (суму визначити)								
7	Підприємство перерахувало кошти з поточного рахунку в національній валюті на МВБ для придбання іноземної валюти 1000 дол. США по курсу 1 дол. США = 8.00(суму визначити)								
8	Нараховано та сплачено з поточного рахунку в національній валюті 05 від вартості придбаної валюти до Пенсійного фонду (суми визначити)								
9	Нарахована та сплачена винагорода банку за придбання валюти	200	180	150	220	210	190	200	170
10	Придбана іноземна валюта зарахована на поточний рахунок в іноземній валюті за курсом 1 дол. США = 8.05								
11	Видано із каси в іноземній валюті в підзвіт на витрати по відрядженню курс 1 євро = 11.20 (суми визначити)	11000	11000	1000	11000	11000	1000	1000	1000
12	Підзвітна особа надала авансовий звіт про								

	використання 950 євро, які були враховані у складі адміністративних витрат підприємства (суми визначити)								
13	Невикористану суму авансу підзвітна особа повернула в касу за курсом 1 євро = 11,22 (суми визначити)								
14	Відображена курсова різниця на суму коштів, повернутих підзвітною особою (суму визначити)								
15	Сплачено з поточного рахунку в національній валюті: - Плата за митне оформлення, еквівалент 20 євро, курс 1 євро = 11.00 - мита в розмірі 25% - ПДВ за ставкою 20% (суми визначити)								
16	Оприбутковані товари, що надійшли від постачальника, митна вартість яких 10000 дол.США (опер.14) (суму визначити)								
17	Включаються до первісної вартості товарів: - сума митних зборів - мита (суми визначити)								
	На поточний рахунок в іноземній валюті зараховано короткостроковий кредит в іноземній валюті , курс 1 євро = 11,20	66000	110000	12000	14000	215000	15000	17000	14000
18	З поточного рахунку в іноземній валюті перераховано проценти за короткостроковий кредит в іноземній валюті (курс 1 євро=11.25)	400	500	100	200	700	300	400	250
19	З поточного рахунку в іноземній валюті повернуто кредит в іноземній валюті (курс 1 євро=11,22)	81000	15000	99000	16000	28000	15000	17000	14000
20	Відображена курсова різниця від перерахування кредиту (суми визначити за даними операції 19,20)								

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

1. Предмет курсу.
2. Основні завдання обліку зовнішньоекономічної діяльності.
3. Основні форми діяльності.
4. Зовнішньоторговельні операції та їх види.
5. Побудова бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності.
6. Принципи побудови.
7. Правила "ІНКОТЕРМС" та їх застосування при визначенні первісної вартості товарів.
8. Суб'єкти діяльності.
9. Державне регулювання зовнішньоекономічних відносин.
10. Особливості побудови плану рахунків зовнішньоекономічної діяльності.
11. Особливості операцій з наявними грошми зовнішньоекономічної діяльності.
12. Облік касових операцій в іноземній валюті.
13. Монетарні та немонетарні статті.
14. Валютний курс та порядок відображення валютних різниць.
15. Облік валютних різниць
16. Облік продажу валюти
17. Облік придбання валюти.
18. Документальне оформлення розрахункових операцій в іноземній валюті.
19. Порядок ведення операцій в іноземній та національній валютах.
20. Порядок укладання зовнішньоекономічних договорів.
21. Реєстрація суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності в митних органах.
22. Розрахунки за допомогою банківського переказу.
23. Розрахунки за допомогою документарного акредитиву.
24. Терміни розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності.
25. Особливості розрахункових операцій зовнішньоекономічної діяльності.
26. Облік кредитів, пов'язаних з зовнішньоекономічною діяльністю.
27. Облік експортних операцій, пов'язаних з товарами, купленими для експорту.
28. Облік наявності та руху товарів.
29. Облік затрат по експорту товарів.
30. Облік доходів по експорту товарів та визначення фінансових результатів по експорту товарів.
31. Облік експортних операцій, пов'язаних з продукцією власного виробництва.
32. Облік наявності та руху готової продукції.
33. Облік затрат по експорту готової продукції.
34. Облік доходів та визначення фінансових результатів по експорту готової продукції власного виробництва.
35. Облік експортних операцій, пов'язаних з наданням послуг та виконанням робіт.
36. Облік затрат експортної діяльності.
37. Облік визначення фактичної собівартості наданих послуг та виконання робіт по експортним угодам.
38. Облік доходів та визначення фінансових результатів по наданим послугам та виконаним роботам.
39. Облік імпорتنих операцій по завезенню товарів.

40. Облік наявності та руху імпортованих товарів.
41. Облік затрат по імпортованим операціям.
42. Облік розрахунків по імпортованим операціям.
43. Облік визначення фактичної собівартості імпортованих товарів (розподіл накладних затрат).
44. Облік реекспорту товарів.
45. Облік товарообмінних бартерних операцій.
46. Облік товарів, відвантажених для товарообміну.
47. Облік товарів, одержаних в порядку товарообміну.
48. Облік зовнішньоекономічних відносин по операціях з давальницькою сировиною, одержаною для переробки (збагачення).
49. Облік зовнішньоекономічних відносин по операціях з давальницькою сировиною, переданою для переробки (збагачення).
50. Облік затрат по експорту робіт та послуг.
51. Облік затрат по імпорту робіт та послуг.
52. Облік затрат по підрядному будівництву за кордоном.
53. Облік витрат на утримання управління (апарату).
54. Облік торгово-операційних витрат.
55. Методика та техніка узагальнення даних про затрати та їх списання.
56. Облік наявності та руху експортних, імпортованих та реекспортних товарів.
57. Облік накладних затрат по експортним та імпортованим товарам.
58. Облік реалізації експортних, імпортованих та реекспортних товарів.
59. Облік податків, митних та інших зборів.
60. Методика та техніка визначення фінансових результатів по реалізації товарів.
61. Особливості формування статутного фонду (капіталу) підприємств з іноземним капіталом.
62. Особливості обліку податків спільних підприємств.
63. Особливості звітності спільних підприємств.
64. Склад та характеристика форм звітності.
65. Порядок визначення первісної вартості імпортованих товарів.
66. Експорт давальницької сировини.
67. Порядок розподілу прибутку підприємств з іноземними інвестиціями.
68. Види та форми лізингових операцій.
69. Особливості обліку розрахунків з підзвітними особами в іноземній валюті.
69. Облік реекспортних операцій.
70. Облік реімпортованих операцій.
71. Організація та регулювання іноземного інвестування в економіку України.
72. Облік формування статутного капіталу.
73. Облік використання прибутку в спільних підприємствах.
74. Платіжні документи при готівкових розрахунках.
75. Платіжні документи при безготівкових розрахунках.
76. Порядок відкриття рахунків в іноземній валюті.
77. Основні показники аналізу зовнішньоекономічної діяльності.
78. Оцінка ефективності імпортованих операцій.
79. Оцінка ефективності експортних операцій.
80. Лізингові операції та їх облік.

81. Консигнаційні операції та їх облік.
82. Види звітності по зовнішньоекономічній діяльності.
83. Основні фінансові коефіцієнти та методика їх розрахунку.
84. Облік операцій, пов'язаних зі зміною величини статутного капіталу.
85. Облік експорту на умовах попередньої оплати.
86. Облік імпорту на умовах попередньої оплати.
87. Особливості оподаткування експортних операцій.
88. Особливості оподаткування імпортних операцій.
89. Порядок визначення доходів від експортних операцій.
90. Порядок визначення витрат від експортних операцій.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативна література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96 –ВР.
2. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV із змінами і доповненнями.
3. Інструкція про використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291 (Інструкція №291).
4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. №291, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 21.12.99 р. за №892/4185.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”: Затв. наказом МФУ №87 від 31.03.1999 р.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Баланс”: Затв. наказом МФУ №87 від 31.03.1999 р.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 “Звіт про фінансові результати”: Затв. наказом МФУ №87 від 31.03.1999р.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 “Звіт про рух грошових коштів”: Затв. наказом МФУ №87 від 31.03.1999 р.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 “Звіт про власний капітал”: Затв. наказом МФУ №87 від 31.03.1999 р.
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”: Затв. наказом МФУ №137 від 28.05.1999 р.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”: Затв. наказом МФУ №92 від 27.04.2000 р.
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи” Затв. наказом МФУ № 242 від 18.10.1999 р.
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”: Затв. наказом МФУ № 246 від 20.10.1999 р.
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 “Дебіторська заборгованість”: Затв. наказом МФУ № 237 від 08.10.1999 р.
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 “Зобов'язання”: Затв. наказом МФУ № 20 від 31.01.2000 р.
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 “Фінансові інвестиції”: Затв. наказом МФУ № 91 від 26.04.2000 р.
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 “Оренда”: Затв. наказом МФУ № 181 від 28.07.2000 р.
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”: Затв. наказом МФУ № 290 від 29.11.1999 р.
19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати”: Затв. наказом МФУ № 318 від 31.12.1999 р.
20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 “Податок на прибуток”: Затв. наказом МФУ № 353 від 28.12.2000 р.

21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 “Будівельні контракти”: Затв. наказом МФУ № 87 від 18.05.2001 р.
22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 “Об’єднання підприємств”: Затв. наказом МФУ № 163 від 07.07.1999 р.
23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 “Консолідована фінансова звітність”: Затв. наказом МФУ № 176 від 30.07.1999 р.
24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 “Вплив змін валютних курсів”: Затв. наказом МФУ № 193 від 10.08.2000 р.
25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 “Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва”: Затв. наказом МФУ № 39 від 25.02.2000 р.
26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 “Виплати працівникам” Затв. Наказ Міністерства фінансів України 28.10.2003 N 601.
27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 “Діяльність, що припиняється” Затв. Наказ Міністерства фінансів України 07.11.2003 № 617
28. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в сфері зовнішньоекономічної діяльності” від 05.10.2000р. №2035-III // Баланс – 2000.- №46.-С.9.
29. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16.04.91 р. № 959-XII.
30. Закон України “Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах» від 04.10.2001 р., № 2761-III.
31. Закон України “Про режим іноземного інвестування” від 25.04.96 р. // Голос України. — 1996.
32. Закон України “Про податок на додану вартість” від 03.04.97р. № 168/97-ВР.(із змінами та доповненнями).
33. Закон України “Про оподаткування прибутку підприємства” від 22.05.97 р. № 283/97-ВР (із змінами та доповненнями).

Основна література:

1. Бутинець Ф.Ф. та ін. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит” /Ф.Ф.Бутинець, І.В.Жиглей, В.М.Пархоменко. За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця, 2-е вид., доп. і перероб. – Житомир, ПП. “Рута”, 2001. –544с.
2. Кадуріна Л.О. . Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності - К.: Видавничий дім «Слово», 2003. – 288 с..
3. **Кадуріна Л.О. Стрельнікова М.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: Теорія, практика, рекомендації: Навч..посібник/- К.:ЦУЛ, 2007 – 606 с.**
4. **Облік зовнішньоекономічної діяльності: Навч.посіб. / М.Ф.Огійчук, В.Г.Шандурська, М.І.Беленкова та ін. – К.:Алерта, 2009. – 332 с.**

Додаткова література:

1. *Голов С. Ф; Костюченко В. М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі. — К.: Лібра, 2001.- 840 с.*
2. *Горицька Н. Г. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні з 2000 року // Бухгалтерія. Податки. Бізнес. — 2000.*

3. Горицкая Н.Г. Учет и налогообложения операций во внешнеэкономической деятельности и с иностранной валютой. К.: "Техніка", 2003. - 72 с.
4. Міжнародні правила по тлумаченню термінів "ІНКОТЕРМС" (редакція 2000 р.) // Урядовий кур'єр, квітень 2001.
5. Кузьмінський Ю. А., Козак В. Г., Лук'яненко Л. І. та ін. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. —К.: Аграрна наука, 2000.
6. Кузьмінський Ю.М., Козак В.Г., Л.І.Лук'яненко, О.В.Небильцова Облік міжнародних операцій.:К.КНЕУ, - 2006. — 336 с.
7. Лисенков Ю.М., Педь І.В. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності - К.:Зовнішня торгівля, 2004. — 200 с.
8. Литвин Н.Б. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності банків: Навчальний посібник – Терноп.: Карт-бланш, 2003. — 362 с.
9. Небильцова В.М., Небильцова О.В., Овдій О.В. Облік зовнішньоекономічної діяльності.: Навчальний посібник. К.: Хай-Тек Прес., 2007. — 255 с.
10. Саллі В.І., Трифонова О.Г. Швець В.Я., Основи зовнішньоекономічної діяльності.К.: ТОВ «Видавничий дім Професіонал», 2005.

WEB-РЕСУРСИ

Офіційна сторінка Президента України www.president.gov.ua
Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua
Національний банк України www.bank.gov.ua
Міністерство економіки України www.me.gov.ua
Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua
Міністерство статистики України www.ukrstat.gov.ua
Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків «Держзовнішінформ» www.ukrdzi.com
Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua
Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова www.uceps.org
Інститут економічних досліджень і політичних консультацій www.ier.kiev.ua
База українського законодавства в Інтернет www.lawukraine.com
Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbuv.gov.ua
Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua
Міжнародний валютний фонд (МВФ) (The International Monetary Fund) www.imf.org
Організація об'єднаних націй (ООН) (United Nations Organization) www.un.org
Світова організація торгівлі (СОТ) (The World Trade Organization) www.wto.org

Підп.до друку. 26.08.2011. Формат вид. 60x80¹/₁₆
Папір офсет. № 1. Офс. друк. Гарн. «ArialCyr»
Ум. друк. арк. 2,13. Обл.-вид. арк. 1,53.

Національна академія управління,
01011, м. Київ, вул. П. Мирного, 26, кім. 406
тел./факс. 280-80-56, www.nam.kiev.ua, eco@nam.kiev.ua